

ARTIESTEN UITGANG

In de verhalenserie 'De artiestenuitgang' vertellen bekende namen van het podium over hun leven na het applaus. Vandaag in de eerste aflevering: zanger en platenbaas Johnny Hoes. Hij was maker en vertolker van liedjes als 'Ach, was ik maar bij moeder thuis gebleven'. Bij zijn bedrijf kwamen de hits van 'Doe Maar' op de plaat. Inmiddels is hij 91 jaar. Optreden doet hij niet meer, maar hij is nog bijna dagelijks in zijn studio.

Het leven zelf als grootste smartlap

Alles gewonnen, (bijna) alles verloren. De muziekindustrie maakte Johnny Hoes rijk. Als platenbaas van de Zangeres zonder Naam, Normaal, Doe Maar en Frank Boeijen verkocht hij zestig miljoen albums en singles. Het leven achter het levenslied eiste zijn tol. Hij verloor zijn vrouw en twee dochters. De jongste maakte zelf een einde aan haar leven. „Ieder liedje dat ik nu nog schrijf is een ontsnapping.”

De miljoenen en het verdriet van Johnny Hoes

Even een rondje rijden? Gastvrij houdt Johnny Hoes de deur van zijn Amerikaanse sleef open. Het tochtje gaat door zijn woonplaats Weert. Hij wijst op de kasteelachtige villa's die hij liet bouwen. „Deze was voor mij, deze voor mijn dochter.” Hij laat een winkelcentrum zien. Een blok appartementen. Nóg meer winkels. Allemaal laten bouwen van zijn platengeld. Zijn kleinkinderen innen nu de huurpenningen, want zij zijn inmiddels eigenaren. „Ik heb alles weggegeven. Dat is gunstiger, met het oog op de successie-rechten.” Maar niet alle kleinkinderen delen mee in opa's buit. Sommigen ziet hij nooit meer. Een juridische strijd over royalties van liedjes liep als een niet te slechten Berlijnse muur door de familie. „Ze begonnen de ene na de andere rechtszaak tegen me. Allemaal verloren, natuurlijk. Wat denken ze wel?” De nazaten die het waagden om tegen opa te procederen, staan op de zwarte lijst. Ze krijgen geen pandje, geen cent. „Als ze zo onbarmhartig tegen je zijn, ga je ze toch niet verwennen?” Winst en

verlies, liefde en rouw: het leven van de koning van het levenslied heeft alles in zich voor een smartlap. Een groot bedrijfspand aan de rand van Weert. Beneden opnamestudio's, boven is zijn kantoor. Wandelen vol gouden platen vertellen het verhaal van zijn leven: een Rotterdamse volksjongen - geboren in 1917 - belandt tijdens de mobilisatie voor de Tweede Wereldoorlog in Noord-Limburg. Krijgt verkering met plaatselijke schone, trouwt, wordt vader van twee zonen en twee dochters en begint een muziekhandel. Voor een rijksdaalder koopt hij een gitaar waarmee hij na de bevrijding optreedt bij feestavonden. Hij schrijft liedjes als 'Zeemanshart' en 'De Smokkelaar' die in het hele land worden meegezongen. Als producer van smartlappen werkt hij freelance voor Philips, waar hij het smartlappenrepertoire behartigt. „De cultuurfreaks daar wilden er niks van weten, maar toen bleek dat er wat mee te verdienen viel, aten ze graag mee uit de ruif. Terwijl de Zangeres zonder Naam hooguit een kop koffie kon krijgen in de gang, gingen de heren liever buiten de deur lunchen met Corry Brokken.”

Gekibbel

Na gekibbel over centjes begint hij in 1963 zijn eigen bedrijf Telstar. Daar tekent zijn ontdekking de Zangeres zonder Naam voor de grootste verkoopsuccessen. „Niemand had zo'n snik en timing als zij.” Nummers als 'Mexico', 'Mandolinen in Nicosia' en 'Ach vaderlie' leveren gouden en platina platen op. Bij elkaar schrijft Hoes meer dan 300 liedjes voor de koningin van het levenslied. Liedjes die hij uitgebreid kan promoten in tv-programma's als 'De lach en de traan-show'. „We hadden de tijd mee. In die jaren kon het gewone publiek voor het eerst een platenspe-

lertje kopen, en kreeg het vrije tijd om daar ook naar te luisteren. Ik verdiende in twee jaar als eigen baas meer dan in twaalf jaar bij Philips.” Onder kermisartiesten en in kleedkammers gonst het al gauw rond dat de deur van Hoes ook open staat voor relatief onbekende zangtalenten. Zo krijgen Armand ('Ben ik te min'), Pierre Kartner en Dennie Christian bij hem de kans een plaatje op te nemen. Bij ieder contract trekt de platenbaas een ruim deel van de auteursrechten naar zich toe, maar de artiesten zijn zo gretig dat ze alles tekenen. Als ze maar op de plaat komen.

Miljoenenomzet

De persen in Weert draaien dag en nacht als 'De Vogeltesdansen' een hit wordt. En hoewel het hart van Hoes niet ligt bij de popmuziek, ziet hij wel dat er een markt voor is. Normaal, Frank Boeijen, Toontje Lager en Doe Maar bezorgen zijn bedrijf een miljoenenomzet. Een welkome omzet, nadat de Zangeres zonder Naam vertrekt na gesteggel over geld.

In de bedrijfshal waar ooit de platenpersen draaiden, klinkt nu de echo van de leegte. Van de tachtig medewerkers die ooit bij Telstar werkten, zijn er nog acht over. Zij hebben hun taak in de studio die nog wel in gebruik is. Artiesten als Eddy Wally en Peter Beense nemen er hun liedjes op. Zoon Ari-Jan Hoes heeft er de leiding, maar nog bijna dagelijks loopt grondlegger Hoes senior binnen. „Laat Eddy vooral dat vakantieliedje inzinnen dat ik voor hem schreef”, instrueert hij de technicus. „Dat wordt geheid een hit.” Optreden doet hij niet meer. „Ze vragen me nog vaak, maar als je 91 bent, heb je dat wel gehad. Toch vind ik de muziek te leuk om los te laten.” Dus schrijft hij nog steeds nieuw reper-

Johnny Hoes: „De drie belangrijkste vrouwen in mijn leven ben ik kwijt. En dan zegt de buitenwereld toch nog: die Hoes heeft alles wat zijn hartje begeert.”

FOTO GPD

toire. En wentelt hij zich in zijn kantoor in herinneringen en overpeinzingen. „Als straatjochie dat van niks probeerde wat op te bouwen, was ik misschien wel héél erg gericht op het nastreven van succes. In die drukke tijd gingen de menselijke sentimenten thuis langs me heen. Achteraf vind is dat jammer.”

Belangrijkste vrouwen

Hij was 47 jaar getrouwd toen zijn vrouw overleed. Zijn oudste dochter - „Zakelijk een wonder” - verloor de strijd tegen kanker. Zijn jongste dochter - „Ze was de liefste. En creatief een genie.” - maakte zelf een einde aan haar leven. „De drie belangrijkste vrouwen in mijn leven ben ik kwijt. En dan zegt de buitenwereld

toch nog: die Hoes heeft alles wat zijn hartje begeert. Ze bedoelen natuurlijk dat ik geen arme jongen ben. Ze kijken alleen naar mijn bedrijf en naar mijn appartementen in België en Nederland. Maar ze mogen de hele troep van me afpakken als ik mijn meisjes ervoor terug krijg.” Liedjes maken helpt hem te vergeten. „Met een vrolijke tekst kan ik ook anderen helpen om hun moeilijkheden te verwerken. Dat moet, want een mens is niet gemaakt om in een stoel te zitten treuren. Daar help je de doden ook niet mee. Probeer maar liever vooruit te kijken. Klaag niet, maar tel je zegeningen. In mijn hitparade van vandaag staat mijn gezondheid op nummer één. Gelukkig werkt mijn koppie nog goed. Ik volg de sport op tv, ik zit veel achter de

computer en ik rij nog zelf.” Heeft hij nog wensen? „Het zou héél leuk zijn als er straks een leuke meid zou binnenwandelen die als jong talent het artiestenvak in wil.” Dat we het maar weten; zijn oog voor de dames werkt nog best. Dan begint hij over de liefde. Dat je nooit moet zoeken, in de romantiek. „Want de ware loop je op een dag zo maar tegen het lijf.” En dat je je ook geen voorstelling moet maken van de ideale partner. „Want die is toch weer anders dan je denkt.” En dan: „Daar zit een liedje in.”

JAN VRIEND

In deze serie de komende weken portretten van onder anderen Corrie van Gorp, Han Ebbelaar, Gert Timmerman en De Kemisklanten.

Vingerwijzing voor een echte zuipvakantie

Bij jongeren die met elkaar op vakantie gaan, hoort alcohol. Vaak gaat het goed, regelmatig gaat het mis en belandt een beschnoken jongere op de Eerste Hulp van een ziekenhuis. Veel ouders bellen in de vakantieperiode de landelijke Alcohol Infolijn van het Trimbos-instituut om goede raad en tips. 'Maar wanneer je kind van de 'natte vakantieoord' houdt, moet je er als ouders maar het beste van hopen.'

Tijdens vakanties gaat het vaak mis. Onder jongeren heerst het wijdverbreide idee dat alcohol er dan juist bij hoort.

Foto GPD/Phil Nijhuis

drankje moet hebben gezeten, dan toe te geven dat ze over de schreef zijn gegaan.”

Drinkgedrag

Peters, die drie dagen per week bij de Alcohol Infolijn aan de telefoon zit, hoort vooral in de vakantie maanden tientallen vragen en verhalen aan van ouders over het drinkgedrag van hun kind. Vaak bellen zij vooraf, maar ook na af-

loop, wanneer er tijdens de vakantie iets mis is gegaan. „Sommige ouders zijn hun zieke kind uit Spanje gaan ophalen. Ze vragen dan of het verstandig is het kind de volgende keer alleen op vakantie te laten gaan.”

Uit het recente onderzoek 'Jongeren en risant gedrag' van het Trimbos-instituut blijkt dat één op de drie leerlingen van het middelbaar onderwijs in de afgelopen tijd wel eens ten minste vijf glazen alcohol

op een dag heeft gedronken. Eerder onderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit Utrecht over de rol van ouders in het alcoholgebruik van jongeren laat zien dat een losse en tolerante opvoedstijl het drinken onder jongeren bevordert. Omgekeerd kan het stellen van duidelijke regels een preventieve werking hebben. Net als trouwens een 'goed gesprek' tussen ouders en kinderen. Toch gaat het tijdens vakanties vaak

mis, zegt Peters. „De sociale druk is groot. Daarbij heerst het wijdverbreide idee dat alcohol erbij hoort als iets leuk is. En vakantie is leuk. Na de examens heerst een gevoel van opluchting en vrijheid; jongeren vieren dat de stress van het leren en de spanning van het examen voorbij is. Ze zetten het op een feest en dat kan flink escaleren.” Enkele tips: niet drinken in de brandende zon, alcohol droogt het lichaam uit. Praat over het alcoholgebruik, spreek iets af. Gaat het mis, leg iemand met het oog op braken op zijn zij en zoek hulp, zeker als hij of zij niet meer reageert. Peters: „Alcoholvergiftiging is een levensbedreigende situatie. Het gevaar van doórdrinken is dat de ademhalingsprikkel verdoofd raakt. Je kunt dus zomaar stoppen met ademen.” Jongeren die bijvoorbeeld een gezamenlijke huishoudpot maken, kunnen beter afspreken dat daaruit niet de alcohol wordt betaald, zegt Peters. „Wanneer iedereen 25 euro stort en jij drinkt als enige fris, dan ga je misschien van de weeromstuit toch meedrinken. Je hebt er tenslotte voor betaald.”

Frisdrank

„Een andere tip is dat jongeren een tijdstip moeten kiezen waarop zij beginnen met drinken, bijvoorbeeld vanaf vijf uur. Of laat ze alvast een antwoord bedenken wanneer hen wordt gevraagd wat ze willen drinken, bijvoorbeeld: ik hou het bij fris. Je wordt dan niet overvallen.” Peters legt ouders ook uit dat vrou-

wen en meisjes vlak voor hun menstruatie kwetsbaarder zijn voor het effect van alcohol. „Die kan veel harder aankomen dan anders. Bovendien werkt de anticonceptiepil niet wanneer een meisje binnen vier uur na het innemen ervan moet braken. Die pil geldt dan als vergeten pil. We raden aan dat zij de bijsluiters tijdens de vakantie meenemen.” Ook achteraf nemen ouders contact op met de Alcoholinfolijn. „Dan is er tijdens de vakantie iets mis gegaan en vragen ze zich af hoe dat volgende keer kan worden voorkomen. We horen bijvoorbeeld regelmatig dat een kind wel eens uitgaat, in goed vertrouwen met vrienden op vakantie gaat en dan door drank in de problemen komt. Ouders vragen zich af hoe dat kan, omdat ze hun doorgaans verstandige kind zo niet kennen. Maar vakantie is anders.” Tot slot adviseert Peters ouders om niet over vroeger te vertellen ('wij hadden geen geld voor alcohol'). „Jongeren kunnen daar niets mee. Zij leven nu. Wanneer zij van de 'natte vakantieoord' houden, dan voorzie je ze van informatie en hoop er als ouders het beste van.”

PATRICIA VAN DER ZALM

Alcohol Infolijn: 0900-5002021 (10 cent per minuut) Via het keuzemenu is een persoonlijk, anoniem gesprek met een medewerker mogelijk.

Vaak gaat het goed, regelmatig gaat het mis